

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobkyně: E. L. K., nar. X, bytem X
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 6. 7. 2025 proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 5. 2025 č. j. X o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 21. 5. 2025 č. j. X se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 12. 3. 2025 byl žalobkyni snížen stupeň invalidity a výše invalidního důchodu podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. e) a ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění tak, že ode dne 4. 3. 2025 byla shledána invalidní pro invaliditu prvního stupně namísto pro invaliditu třetího stupně s ohledem na závěry posudku Institutu pro posuzování zdravotního stavu Plzeň – sever (dále jen „IPZS“) ze dne 4. 3. 2025, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla od uvedeného data její pracovní schopnost o 40 %.
  2. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, o nichž bylo rozhodnuto žalobou
- Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

napadeným rozhodnutím žalované, kterým žalovaná rozhodnutí ČSSZ uvedené výše zcela změnila tak, že podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, se žalobkyni odňal od 6. 7. 2025 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně vyplácený od 6. 5. 2025 ve výši invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně na základě předběžně vykonatelného rozhodnutí č.j. X ze dne 12. 3. 2025. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII. (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu E (dorzopatie a spondylopatie) položce 1b (bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének – s lehkým funkčním postižením, postižení zpravidla více úseků páteře, polytopní blokády s omezením pohyblivosti, svalové dysbalance, porucha statiky a dynamiky páteře s občasnými projevy kořenového dráždění, s recidivujícím lehkým neurologickým nálezem, bez zámk poškození nervu, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., u kterého je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 10 % až 20 %. Lékař IPZS stanovil míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně na horní hranici daného rozmezí, tedy na 20 %. S ohledem na další komorbidity navýšil tuto hranici o 10 procentních bodů, celková míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně tak činí 30 %. Žalobkyně proto není invalidní, datum zániku invalidity bylo stanoveno dnem prvoinstančního posouzení, tedy dnem 4. 3. 2025.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 6. 7. 2025 doručenou zdejšímu soudu dne 7. 7. 2025 se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované s odůvodněním, že nebyl správně posouzen její zdravotní stav. Dle lékařských zpráv odborných lékařů žádá o II. stupeň invalidity, je přesvědčena, že její zdravotní stav není dostatečný k tomu, aby mohla plnohodnotně pracovat. Vzhledem k celodenním bolestem je omezena jak fyzicky, tak i psychicky plně vykonávat práci. Bolesti zad jsou omezující při jakékoli denní činnosti ve stoje i v sedě, ve spánku ji budí bolesti a tím je následně omezena i veškerá denní činnost. Dalším omezujícím faktorem je diabetes, bolesti obou kyčlí a patní ostruhy.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 22. 7. 2025 ve svém vyjádření k žalobě zrekapitulovala dosavadní stav správního řízení a navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení. Za daného stavu, kdy není objektivně prokázána, posudkově uznána a vyhodnocena pokračující invalidita, nelze žalobě vyhovět, a proto navrhla její zamítnutí.

IV.

Posouzení věci soudem

5. V dané věci bylo v souladu s ust. § 51 s.ř.s. rozhodnuto bez jednání.
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

7. V průběhu řízení před krajským soudem došlo ke změně v osobě rozhodujícího soudce. Samosoudce, jemuž byla věc původně přidělena, je od 1. 9. 2025 na dlouhodobé stáži, a z tohoto důvodu v souladu s platným rozvrhem práce krajského soudu pro rok 2025 byla tato věc přidělena jinému samosoudci.

V.

Rozhodnutí soudu

8. Žaloba je důvodná.
9. K námitkám žalobkyně týkajícím se posouzení jejího zdravotního stavu a poklesu pracovní schopnosti není soud oprávněn se vyjadřovat, protože v této věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem, a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 19. 11. 2025 za účasti odborných lékařů z oboru neurologie, interní lékařství a ortopedie, jemuž žalobkyně nebyla přítomna.
10. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
11. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
12. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen „PK MPSV“) vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
13. PK MPSV ve svém posudku ze dne 19. 11. 2025 dospěla k závěru, že pracovní schopnost žalobkyně k datu 4. 3. 2025 poklesla nejméně o 40 %, a proto se v jejím případě jedná o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Doba platnosti (lhůta KLP): 31. 12. 2026, Vznik/změna/zánik: 4. 3. 2025. Posudková komise je v podstatě v souladu s výsledným procentním posudkovým hodnocením IPZS Plzeň – sever vypracovaným v rámci prvostupňového řízení, odpovídajícím I. stupni invalidity, nesouhlasí však s určením rozhodující příčiny. PK MPSV není v souladu s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatuje, že nebyla správně určena rozhodující příčina

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, přestože byla v posudku opakovaně uvedena. V návaznosti nelze souhlasit ani s výsledným posudkovým hodnocením. Souhlasí však s vyjádřením námitkového lékaře ohledně hodnocení klinického stavu ze dne 12. 6. 2024, kdy při zjišťovacím řízení na základě vlastní žádosti žalobkyně byly za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určeny opakované bolesti zad s mírou poklesu pracovní schopnosti 70 % podle kapitoly XIII, odd. E, položky 1d) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Statistická značka dg. M54. Datum vzniku interním vyšetřením 15. 4. 2024. PK MPSV rovněž hodnotí posudkové zhodnocení jako nevalidní, s ohledem na objektivně doložené lékařské zprávy jako významně nadhodnocené, neodpovídající určenému stupni invalidity. Dále nelze použít datum vzniku interním vyšetřením při stanovení neurologické diagnózy. Není ani důvod pro použití § 4 odst. 1 citované vyhlášky. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 %, celkově činí 40 %. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobkyně schopna práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách. Schopna lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu. Schopna práce s dodržením výše uvedených obecných pracovních kontraindikací. Výkon výdělečné činnosti žalobkyně nevyžaduje zcela mimořádné podmínky podle § 6 vyhlášky o posuzování invalidity. K datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Datum změny stupně invalidity stanoven dnem 4. 3. 2025. Platnost stanovena do 31. 12. 2026, neboť je předpoklad stabilizace a zlepšení zdravotního stavu. Ke kontrolní lékařské prohlídce je vhodné doložit průběžné kontroly a sledování v obezitologické ambulanci a ev. aktuální lékařské nálezy (ortopedie) dokládající především funkční postižení.

14. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
15. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti nebyly shledány PK MPSV, jak uvedeno shora.
16. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

17. Žalovaná v prvostupňovém řízení snížila rozhodnutím č.j. X ze dne 12. 3. 2025 od 6. 5. 2025 výši invalidního důchodu žalobkyně pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 21. 5. 2025 žalovaná uvedené rozhodnutí v námitkovém řízení zcela změnila tak, že žalobkyni odňala od 6. 7. 2025 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně vyplácený od 6. 5. 2025 ve výši invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně na základě předběžně vykonatelného rozhodnutí s odůvodněním, že invalidita žalobkyně zanikla dnem prvoinstančního posouzení, tj 4. 3. 2025 a od tohoto dne již proto není žalobkyně invalidní. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení tohoto rozhodnutí. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 19. 11. 2025 má soud za prokázané, že k datu 4. 3. 2025, tedy ke dni předcházejícím oběma výše uvedeným rozhodnutím žalované se u žalobkyně jednalo o invaliditu prvního stupně, proto je žaloba podaná důvodně, neboť žalovaná v rámci správního řízení prvního stupně žalobkyni snížila invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod prvního stupně od 4. 3. 2025, avšak v námitkovém řízení bylo toto rozhodnutí změněno s ohledem na posudkový závěr, že invalidita žalobkyně zanikla ke dni 4. 3. 2025. Soud proto napadené rozhodnutí žalované ze dne 21. 5. 2025 rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila v námitkovém řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně ke dni 4. 3. 2025 odpovídal prvnímu stupni invalidity, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila 40 %, avšak lékařem IPZS v námitkovém řízení byla přiznána pouze míra poklesu 30%.
18. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně je dle posudku PK MPSV ze dne 19. 11. 2025 ode dne 4. 3. 2025 invalidní, a to již nikoli pro invaliditu třetího stupně, ale pro invaliditu prvního stupně, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – změna stupně invalidity u žalobkyně z třetího na první stupeň. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován tento rozsudek, když rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o změně invalidity z třetího na první stupeň by byla potvrdila žalovaná již v námitkovém řízení na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně v rámci uvedeného řízení. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s. ř. s.
19. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně nebyla v řízení právně zastoupena, žalobu podala osobně, s tímto řízením jí proto nevznikly žádné náklady. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň dne 19. 12. 2025

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.